

КИШЛАН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ
1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ, -ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ- ЎЮШМАДИ

1997 ЙИЛ 1 ИЮЛЬ, СЕШАНБА №52 (5.823). Сотувда эркин нархда

Үз донимиз — ширин нонимиз

ФАРГОНАЛИК ФАЛЛАКОРЛАР ФАЙРАТИ

Мамлакатимиз галла мустақиллиги-га муносиб ҳисса қушиш ниятида 92 минг гектар майдонда мұл ҳосил етиштирган Фарғона вилоятінде үрим-йигімни жадаллаштыришыпты. Қилинган фидо-корона менхнат самараасини күрсатди. Мұваффакиятларға Бешарик, Құба, Богодлар, Фұрқат, Олтиарик, Үңкүпприк

Үрим-йигім қызғын давом этмоқ да «Фарғонадонмаудолтари» ишшаб чикариш акционерлик үюшмасы қабул пунктларында дон әркін нархларда сотилмок да. Вилоят галлакорлары тез күнда 215 минг тоннайлик хирамон барпо этиш учун астайділ ҳаракат қылмоқдалар.

Гаджадан бұшаган ерларнинг 30 мин-

Бүйілдік, Фурқат, Олғарып, Әңгімілік тұмандарла дағылдағылары салмоқи хисса қүшишпәті.

Бүйіл виляяттадағал ярум-йигімін- га пұхта ҳозырлық билан кириштілди. Донни нобусидз үриб олиш чора-тад- бирлары күрілди. Комбайнлар галла-

Рахимжон МЕЛИБОЕВ
«Кишилк ҳаёти» мухбира
**Суратларда: 1. Риштон туманинадиги
Мамадали Топиболдиев номли жамоа
хўжалигининг илор бўйича бошланған**

Бешарий туманидаги «Узбекистон», «Рапқон», Қува туманидаги Раҳматов номли, «Навруз», «Бустон», Учкүпприк туманидаги Шамсилдинов номли, Бағдод туманидаги «Бағдод». Охунбобос номли жамоа хужаликлари аъзолари юқори ҳосил стиштирилалар. Улар давлатга фалла сотиши режасини барвакт бажаришди.

Хужалигининг илғор ортигда бошни Миробиджон Тоҳижолов ва «Кейс» коммабайни ҳайдовчиси Актамжон Турдиев ўрим-йигимнинг бориши ҳақида ўзаре сұхбатлашаёттган пайт. 2. «Кейс» лар мадди билан мавсум тез ва соғ үтаялти.

F. МУҲАММАДҚОДИРИЙ олғар
суратлар

ЯНА БИР ЯРИМ МИНГ ТОННА

книгчи бүлдіб маррага етіб келген бұлсалдар, хосиллаңылтырған боласыда енгізокиң күрестікчікта эшліндердің. Ҳозирға ҳар гектар галлардан саражылкомлаб олинғаннан дон 42 пентерияны ташкил этилді.

— Тұманимдай галлакорлардың бу жүргізгі «Турон» жамоа хұжалығы 650 тонна, «Дүрмөн» жамоа хұжалығы 764 тонна, «Маданият» жамоа хұжалығы есә 639 тоннадан қиыншылдар көрсеткіштіктердің 60% сағынан аз болған. Осының негізгілік жамоа 83% сағынан аз болған. Тұмандықтардың жамоа хұжалығының 15 монтоннадан дөнени саралып жолаб олиши учун астайтында қарата қылмоқдалар.

Бүйүл республикамизда баҳор серёмгири келиб, чорва моллари учун смыхашак тайёрлашга жуда яхши шарт-шароит яратылди. Шу бойс хозирги кунда вилюятларда чорва қишиловига дағал ҳашшак сүрилди озуқта тайёрлаш кызғин.

изоҳлаш мумкин? Дагал хашак тайёрлаш баязи туманларда талабга умуман жавоб бермайди. Масалан, шу йил 16 июнгача Дүстлик ва Зарбдор туманлари режанинг 2 фойзидан сал кўп, Хоразм вилоятининг Янгибозор ва Қушкупир туманларида эса 6 фойз дагал хашак тайёрланган, холос.

Шу йил 14 июня куни
Узбекистон Республикаси
Қишлоқ ва сув хужалиги
вазирлигига булиб уттаган
сим орқали йигилишида яқин
беш кунлар ичидаги беданин
иккинчи ўримини туталаша-
лозим, дейилган эди. Орадан
дан муйяян вақт утганини
қарамасдан республикадаги
мавжуд 201 минг гектара
батошнининг 6,5 минг тонна
худуди туталаша лозим.

Ем-хашак қандай б

нгектар галла ўрилгани-
га қарамасдан шу күнчага
бор-йүгү 19 минг 892 гек-
тар майдонатына макка-
жүхори экилган холос.
Қашқадаре вилоятида пах-
лавон экин утун экила-
диган 20 мингектардан
800 гектары экилиб, бу
борадаги режа 4 фоизга
энди етди. Сирдаре ви-
лоятида умумий макка
майдони 25 мингектар-
ни ташкил қылган холда
бор-йүгү 200 гектарга бу
такрорий экин экилди.

СОХТА

НАТИЖА ИМКОНИЯТ ДАРАЖАСИДА ЭМАС

хужаликлари узларининг муносиб ҳиссасини қўшдилар. Лекин бу борада республика курслакичларидан анча орқада қолиб кетган вилоятлар ҳам йўқ эмас. Масалан, Сирдарё вилоятида шу кунгача режадаги 163 минг тонна хащакнинг 13,7 минг тоннаси йигиштириб олинган холос. Фарғонада ҳам шу аҳвол. Вилоядта 401 минг тонна хащак жамғариш режалаштирилгани ҳолда, шунинг 48 минг тоннаси йигиштириб олинган. Хоразм вилоятида эса ўтган йилга нисбатан 7,5 минг тоннан кам озуқа жамғарилган. Буни қандай

фоизга етказди. Аммо Наманганда кунлик урим 216 Андижонда 161, Навоийд 62, Бухорода 75, Сурхонда рёда 202 гектарга зурга етас ганлиги кишини хайратни солади. Бу кетишда беш-үн кунда ҳам иккинчи уримни туташиб амримаҳол. Уримлаёттан беданинг ҳосилдорлиги ҳам кишини тӯла қандоатлантиримайди. Масалан республика курсаткичи генералирига 33,5 центнер бултагни ҳолда, бу Қорақалпогистон республикасида 21,1 Сирдарёда 26,1, Қашқадарёда 27,1, Жizzахда 28,5 центнерга түрги келмоқда Вилоятларнинг баъзилари

27,2 минг тонна пичан йишишириб олдилар ва режа 60 фойздан ошиб кетди. Лекин Бухоро ва Андикон вилоятлари чорвадорлари 0,1-2,8 фойизда қолиб кетдилар. Бу борадаги республика буйигча курсаткич ҳам бизни кувонтиргмайды. Чунки режадаги 782 минг тонна табийи пичандан шу кунгача 120 минг тоннаси тайерланди ва бу 15,4 фойизни ташкил этади.

йилда республикада 1 миллион 917 минг тонна сомон олиниши керак эди. Амалда эса 288,7 минг тоннна сомон тайберланы.

Хулоса шуки, ҳозир дағал ҳашак тайёрлаш мұхым вазифалардан бири. Аммо құп жойларда бу ишта панжа остидан қаралмоқда. Жүмладан, озуққа тайёрлаш паст суръаттарда оліб борилмоқда. Шу боис жойларда барча озуқ ресурслари ҳисобга олиниши, уларны парварышлаш үшін үріб-йигіб олиш қаттың назоратта олинса айни мұлдао бүлур эди.

лар Маҳкамасининг қарорини нгми, бажардим» кабилида иш мұхым ища бир әкімламастика, чиликка йүл қуйдилар. Дастан сон кетисан құышылды. Айрим эса таниш-билишчилика, шағаатта қараң иш тутилди. Натисиз, ихтисос булмаган, ташкы күпидан келмайдын кимсалады мер булып оддилар. Боз устига мерлар биринчى күпданок қан булмасин ҳамеңларни қашпағайтын сый бол ник орттириши пайига Масалан, Бейбекобой Манов 26 гектар ернинг муйяжын пахта ститиширига жазм кильдеген. Сондай-ақ өзінде холва деган билан оғыз үчимнан Ҳал құлувчи дамларда Мамат мазкур сохага ойл билим, тажрібелі гендердің сабаби иш юришмада бир текис вироаждын мали. Ҳоснан ҳал бұлдастган дамларда екинші тапшылаб күйдилі. Сүйдан, угиттің фойдаланылмады. Оқибат нағыл 10 гектар ердан бор ішінде 8 центнера хосыны олинди. Хүш, бунда фойда-ло, күмга зиен. Суроған

Тақдир тақосози билан кухна ургачлик пустиндуз Хивага кўчади. Ҳали шаҳарга кирмасларидан ҳомилодар аедини тулғоқ тутуб, шаҳар четидаги бир уйга қўнок булалилар. Шу уйда аелнинг кузи сриб, ўтил тутилади. Хива четидаги уйда тутиланган тұдас кейинчалик тарихида ном қолдиган пахлавон ва шоир Паҳлавон Махмуд Пирер Вали (Пуревалий) эди.

Пахлавон Махмуд ҳакида илк маълумот XIV асрнинг 80-йиллари ва XV аср иккинчи ярмида яшаб утган, ийрик шайх ва олим, сайхе ва шоир Ҳамза ибн Алӣ Малик ат-Тусий (тарихида Шайх Озарий номи билан машҳур, Узбекистондик устодларидан хисобланган шаш)нинг «Оташкадаи Озарий» тақсирасида учрайди.

«Исми Паҳлавон Махмуд, Пуревалий лақаби билан шуҳрат тутган, пахлавонлик довруни оламига тутган, уз асрининг ягонаси булган. Шеърнгатда курдагли, «Канд үл-ҳақойқиқ маснавийи бор... Тасаввуб мавзууда биттан руబойлари анча яхши чиккан».

Академик Я. Гуломов ўзининг Хивадаги едгорликлар жаҳондаги асарида Паҳлавон Махмуд макъбаси хусусида суз юритиб, унинг шоизларини қайд этиб, руబойларидан намуна келтирган.

Мажмудланган шоҳидларидаги асосини, Паҳлавон Махмуд изходи асосини форсийда ёзган руబойлари ташкил этади. Ва Узбекистоннинг зилибори мөъмний едгорликларидаги бағишланган асар муаллифлари А. Ремпел ҳамма Г. Путаченкова қайд этанидик, «Пирер Вали номи билан машҳур булган шоир Паҳлавон Махмуд уз шеърларида Умар Ҳайям талкинларидан давом этиради».

Таъбири жонз булса, шеъриягда Умар Ҳайямга ҳамкорликни тилаган қаламкашлар жуда куп. Лекин факат руబойнавислик билан чекланганлар жу-

ла-жуда очзилик. Манбаларда айтилишича, бу ўринда Умар Ҳайям ва Паҳлавон Махмуд ишаган давр оралигида (карибо 150 йил ичиди) форс адабига факат руబойнавислик кильтар бирорта шоир булмаган экан.

Паҳлавон Махмуд ижоди Ҳайям изходи каби чукур фалсафиликка асосланади. «Мен Нух наям, ҳазор туғон дидам». («Мен Нух эмасман, лекин мингта туғонни кўрдим») дейди шоир. Бу билан Чингизон боқсини асарларни ичра эзилган юртсизнинг ахволига ишора қиласди. Одамларни қонаотти ундаш баробарида, айрим очкун мансабдорларга қаратада эса!

«Сад сол агар нишастаи ояд марг,

Биз улкан мерос ворисларимиз

Сад мулк агар шрифтга охир ҳеч!» — дейди. (Янни юз юй имашсан гам ҳам улебал келади, юз мулкни олсанг ҳам оқибат ҳеч нарса буюрмайди).

Паҳлавон Махмуд ҳастига онд, изходига боғлиқ турли маълумот изоҳлар ва хатто ривоятлар етади. Бу ҳақда бир мақолада батасифл тухтияни имкони ўйк. Шунингдек, айни чогда мустақиллар шароғини билан юртимиздаги тарихий шаҳарлар, боларни атикалару ажлоҳларимиз бўлмиси улуг алломалар шахсига алоҳидаги ёзгибор ва ёзтиром курсалателтилганни буок келажиги сарни ўтаришадиги юртимиздандир.

Зеро, «Умтим ўйк ҳалқини келажаги ҳам булмайди» дейди машойхлар.

Бинзин ўтимизимиз эса ҳавас килиб ибрат олгулик даражада бекесидир.

Қуйидан Паҳлавон Махмуд изходидан намуналарни уз таржимада мун-

тийлар эътиборига ҳавола кильмоқчиман. Уларни шоир ижоли мухлисининг Паҳлавон Махмуд даҳсигида эътибори қабул бўлган экан.

Дилмурод САЙИД.

Паҳлавон МАҲМУД

РУБОЙЛЛАР

Жонон ҳижронига ҳеч фурқат етмас, Айрилик дардига ҳеч ҳасрат етмас. Гар тарк этолмасам сени, мъзурман, Сен-жонсан, кечмоқда жасорат етмас!

II

Мастли кўзга ёмон кўз — иллат етмасин, Майпараст лабга ҳам оғат етмасин. Аллоҳдан шундай бир муродим борки: Бир шикаст то қутлуғ қомат етмасин!

III

Эй дўст, емайлик ёрталик ғамни, Санайлик ғанимат накдни—шу дамни. Бу кўхна эшикада ўтармис эрган, Минг ўйлар ёттаймиз жуфтлаб бош-тани!

IV

Гул юзида ниқоб бор ҳануз, Кўнғил истагимда шароб бор ҳануз. Ўқута кетмагил, гафлат вактимас, Жоно, май ичайлик, отбот бор ҳануз.

Жалолиддин РУМИЙ

дартоҳида қабул килинмас.

ди, не кильсан экан» деб маслаҳат сураси. Ҳалифа Умар айтдик: «Сизлар камбағал, бечорларга меҳр-шарфат қўслим, очлангоч қолдирганинг учун ҳам олов шафкат қўзимияти. Ҳизнилк, ҳасислик қўлмай, уйларингизни очиб, камбагал, муҳтохларни нон, оп, дон-дун беринг-лар!»

Шаҳарлар бойлар: «Биз ўйларимизни очганимиз, муҳтохларни нон, оп, кийим-кечар берганимиз», дедилар.

Ҳалифа Умар айтдик: «Бергиз, бергиз, аммо чин кўнғидан. Ҳуло йўлига берган, тақаббурик билан, миннат билан берган. Сиз берчорларга нон, оп бергизан, деб мақтанинга ўйлагансиз. Бундай кибру ҳава билан берилган ҳайр-эхсон Ҳак

ди. Янгибой ака билан Оқил-жон опа, 200 нафар тарбияла-

га яратганимиз. Ана шу ишларни бир четидаги болаларимиз булишган...

Уша болалар бутун эл ҳизмийда — Оқилжон эна фарҳ билан болаларининг иш жойларини санайди — Онажон — математика фанлариномади, докторликустуда ишлайти.

— Ўзим ичмаймизу, Сынъулла — Беруний тумандаги 14-

хунар лицей директори, Гулжон — тумандаги маний ҳизмат кўрсатувчи таълиматорлар улоҳи ишларни таълиматорларни таълимни ўтаришадиги ман-

суб даражатлар парварини қилин-

ди. Янгибой ака билан Оқил-жон опа, 200 нафар тарбияла-

га яратганимиз. Ана шу ишларни бир четидаги болаларимиз булишган...

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

ана шу утирган ўйинизни чо-

лих руҳатмал болаларимиз, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-

ларни ҳақида учнчилк сурнити-

мадик, чунки думан ҳоқимли-

да улар ҳақида илқи гапларни

жиззитанди. Бис ойда азольари

уртасидаги мусошабларни бил-

гимиз келаётган экан.

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-

ларни ҳақида учнчилк сурнити-

мадик, чунки думан ҳоқимли-

да улар ҳақида илқи гапларни

жиззитанди. Бис ойда азольари

уртасидаги мусошабларни бил-

гимиз келаётган экан.

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-

ларни ҳақида учнчилк сурнити-

мадик, чунки думан ҳоқимли-

да улар ҳақида илқи гапларни

жиззитанди. Бис ойда азольари

уртасидаги мусошабларни бил-

гимиз келаётган экан.

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-

ларни ҳақида учнчилк сурнити-

мадик, чунки думан ҳоқимли-

да улар ҳақида илқи гапларни

жиззитанди. Бис ойда азольари

уртасидаги мусошабларни бил-

гимиз келаётган экан.

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-

ларни ҳақида учнчилк сурнити-

мадик, чунки думан ҳоқимли-

да улар ҳақида илқи гапларни

жиззитанди. Бис ойда азольари

уртасидаги мусошабларни бил-

гимиз келаётган экан.

Болалар мұхаббат, тарбия

факат унга яхши шароғтари-

ти, сириб-ичириш билан ул-

чанмайди, — дейди Онаҳон —

анда шароғтари...

Оқилжон эналан фарзандал-

ининг кизмат берасидаги ўтук-